

Інформатика 9 клас

21

Пошук інформації в Інтернеті

Повторення

1. Як знайти фрагмент тексту на веб-сторінці, що відображується у браузері?
2. Що таке пошукові системи?
3. Для чого використовують символи підстановки?
4. Як знайти на комп'ютері файл, якщо відома лише частина його імені?

Вступ

У попередньому розділі йшлося про використання браузера для перегляду веб-сторінок, адреси яких відомі користувачеві.

Однак нічого не було сказано щодо того, як дізнатися про такі адреси.

Цей розділ присвячено спеціальним засобам, призначеним для знаходження потрібної інформації в Інтернеті.

Засоби пошуку інформації в Інтернеті

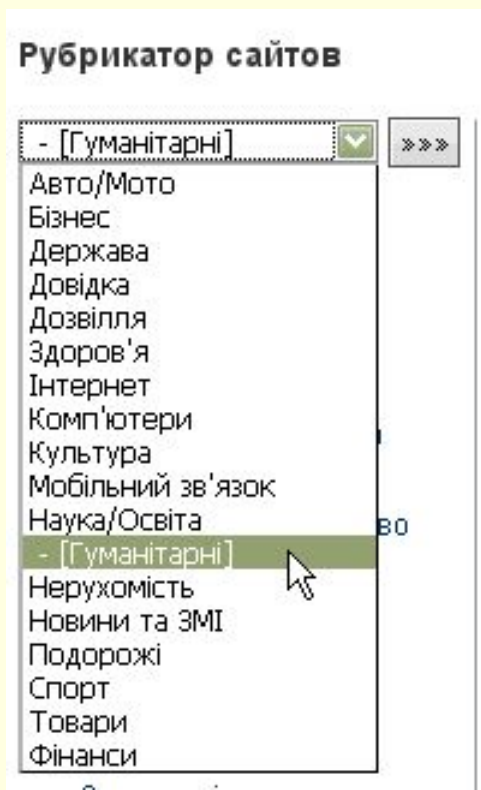
Засоби пошуку
інформації в Інтернеті

Веб-каталоги

Пошукові системи

Веб-каталог

Веб-каталог — сайт, або частина сайту, на якому зібрано багато посилань на інші сайти, відсортовані і розділені на категорії згідно з тематикою.

В каталогах сайти розподіляються за їх основною тематикою.

Багатотематичні сайти можуть бути віднесені до різних тем.

Як правило, тема може містити ряд підтем. Таким чином формуються **ієрархічні** (деревовидні) структури каталогів.

Приклад веб-каталогу

На малюнку наведена веб-сторінка веб-каталогу "Мета"

Поле введення запиту для системи пошуку у реєстрі каталогу

Рубрикатор

Интернет **Реєстр** Новини >>>
 Знайти у реєстрі
 Шукати у розділі **Культура/Мистецтво**

Поле із списком вибору тем

Рубрикатор сайтів

- [Культура/Мистецтво] >>>

- Гуманітарні
- Бізнес, Керування
- Технічні
- Універсальні
- Інформація про вузи
- Армія, МВС, безпека
- Медичні
- Сільське господарство
- Духовна освіта
- Педагогічні
- Юридичні
- Культура, Мистецтво**
- Транспорт
- Спортивні

усі міста >>>

- карта городів України
- погода в Україні

Бронирование отелей онлайн

Список сайтів, які відповідають заданій темі

Наука/Освіта / Вища освіта / **Культура**
розділі

Контекстна реклама

- [Служба безпеки СИРИУС](#)
Звезда вашей безопасности.
- [Корпорация СИРИУС](#)
Полный комплекс услуг по безопасности. Пультовая охрана.

Дати оголошення в цій рубриці

1. [Харківська державна академія культури](#)
Сайт Харківської державної академії культури: підготовка кадрів, сфери культури та мистецтва, факультети, адміністрація, історія.
www.ic.ac.kharkov.ua · Культура/Мистецтво · Харків
2. [Київський національний університет культури і мистецтва](#)
Інформація про університет, наукову працю, факультети.
www.knukim.edu.ua [пошукати на сайті >](#) · Культура/Мистецтво · Київ
3. [Національна академія образотворчого мистецтва та архітектури](#)
Структура; реквізити; інформація для абітурієнтів.
www.naoma.edu.ua [пошукати на сайті >](#) · Культура/Мистецтво · Київ

Вибір міста

Переваги і недоліки веб-каталогів

Перевагою веб-каталогів є те, що посилання на сайти в них впорядковані за темами, що дає можливість легко звузити область пошуку сайту, який може містити потрібну інформацію.

Недоліком деяких веб-каталогів є те, що вони дозволяють знайти сайт, який може містити потрібну інформацію, але не саму інформацію. А це тільки половина задачі.

Багато сучасних каталогів наділені і засобами пошуку інформації у вибраних сайтах, що виправляє цей недолік.

Але навіть самі великі каталоги містять дуже обмежену базу посилань на сайти Інтернету, яка не перевищує й 1% від їх загальної кількості.

Пошукові системи

Пошукова система (пошуковий сервер) – це система серверних програм призначених для пошуку інформації в інтернет-документах за заданим словом, словосполученням або іншим критерієм.

РОБОТ, переглядаючи за певним алгоритмом сайти Інтернету, збирає з них інформацію та передає її індексувальній програмі.

ІНДЕКСУВАЛЬНА ПРОГРАМА отримує від робота інформацію та заносить значущі слова до **БАЗИ ДАНИХ**.

ПОШУКОВА МАШИНА знаходить у базі даних записи, що містять інформацію, яка відповідає введеному користувачем критерію, та сортує знайдені записи за критеріями їх важливості. Серед полів запису є поле з адресою документу, що містить інформацію.

ВЕБ-ІНТЕРФЕЙС використовують для введення критерію пошуку, а також для відображення його результатів.

Склад пошукової системи:

Найпопулярніші пошукові системи

The screenshot shows the META search engine interface. At the top, there is a banner for 'DESTINY SPHERE' with the text 'ТВОЙ ВОЙСКА ЖДУТ ПРИКАЗА' and a button 'ИГРАТЬ'. Below the banner, there are navigation tabs: 'Интернет', 'Реєстр', 'Новини', 'Реферати', 'Товари', and 'Підприємства'. The main search area features the META logo and a search bar. On the left, there is a 'Моя МЕТА' section with login and password fields, and a 'Запам'ятати мене' checkbox. The main content area displays news articles, including one about the Ukrainian parliament (NU-NS) and another about the resignation of the government. A 'МетаМетамаркет' (metamarket) advertisement is also visible on the right.

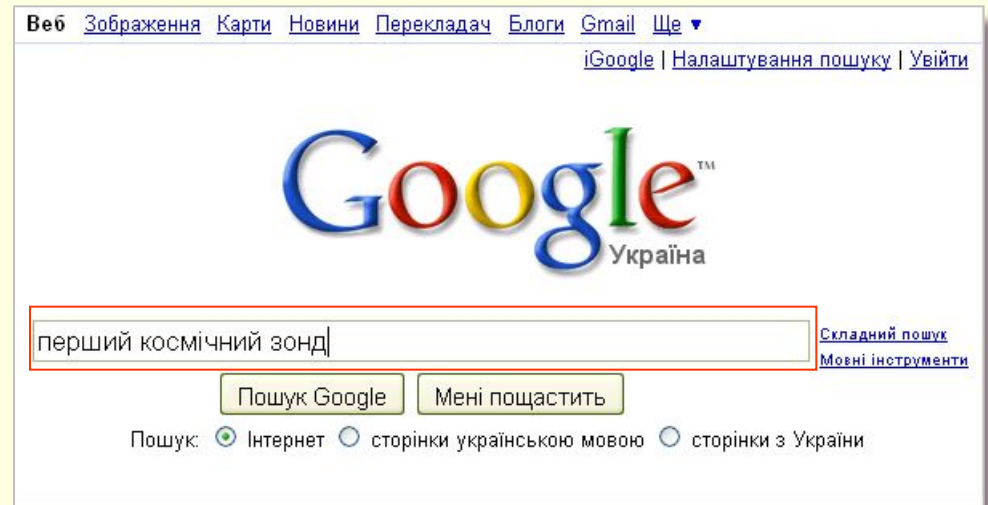
The screenshot shows the Google search engine homepage. At the top, there are navigation links: 'Веб', 'Зображення', 'Карты', 'Новини', 'Перекладач', 'Блоги', 'Gmail', and 'Ще'. Below these links, there is a search bar and the Google logo with 'Україна' underneath. The search bar contains the text 'Пошук Google' and 'Мені пощастить'. Below the search bar, there are radio buttons for 'Пошук: Интернет', 'сторінки українською мовою', and 'сторінки з України'. At the bottom, there is a link to 'Google.com.ua на русском'.

The screenshot shows the Yandex search engine homepage. At the top, there is a search bar with the Yandex logo and a 'Найти' button. Below the search bar, there are three main sections: 'Яндекс' (1), 'Яндекс.Почта' (2), and 'Яндекс.Фотки' (3). Each section has a small thumbnail image and a brief description. The 'Яндекс' section shows a grid of search results, 'Яндекс.Почта' shows a mail interface, and 'Яндекс.Фотки' shows a gallery of photos.

The screenshot shows the Rambler search engine homepage. At the top, there is a search bar with the Rambler logo and a 'Найти' button. Below the search bar, there are navigation links: 'Интернет', 'Новости', 'Картинки', 'Видео', 'Топ100', 'Товары', 'Вакансии', and 'еще'. The main content area features a 'Собери СВОЙ номер САМ!' section with a grid of numbers. Below this, there is a 'НОВОСТИ ДНЯ' section with a photo of Mikhail Prokhorov and a 'Финансы' section with a list of news items. At the bottom, there is a 'Войти' button and a 'Забудили пароль?' link.

Формулювання запиту та одержання результатів

Запитом в пошуковій системі є слово або група слів, які вводяться у поле введення запиту на веб-сторінці пошукової системи, і які використовуються пошуковою машиною для знаходження записів у її базі даних інтернет-документів, що містять ці слова.

текст запиту

Поле введення запиту

Результати пошуку

Веб [Зображення](#) [Карти](#) [Новини](#) [Перекладач](#) [Блоги](#) [Gmail](#) [Ще](#) ▼

[Історія веб-пошуку](#) | [Налаштування пошуку](#) | [Увійти](#)

Пошук: Інтернет сторінки українською мовою сторінки з України

Веб [+](#) [Показати параметри...](#) Результати **1 – 10** з приблизно **4 420** на запит **перший кос**

[Японці розіб'ють **космічний зонд** об поверхню Місяця](#) » [Завантажити](#)

...
10 чер. 2009 ... Японці розіб'ють **космічний зонд** об поверхню Місяця ... **Перший** апарат з вельми низької орбіти фотографуватиме Місяць з метою скласти ... [pereh.org.ua/.../12527-yaпонци-rozibyut-kosmichnij-zond-ob-poverxnyu.html](#) - [Кеш](#)

[Сьогодні **космічний зонд** Cassini спробує з'ясувати походження Титану](#)
Сьогодні **космічний зонд** Cassini підлетів до найбільшого супутника Сатурну - Титану Розроблено **перший** в світі чіп з підтримкою чотирьох радіостандартів ... [www.aratta-ukraine.com/news_ua.php?id=3196](#) - [Кеш](#)

[Індійський місячний **зонд** досяг глибокого **космосу**](#) » [Новини науки ...](#)
Перший індійський місячний **зонд** Чандраян-1, запущений в середу, в неділю 26 жовтня досяг глибокого **космосу**, подолавши 150 тисяч кілометрів від Землі, ... [ua.korrespondent.net/tech/627264](#) - [Кеш](#)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Уперед](#)

Записів бази даних пошукової машини, які містять вказані у полі введення запиту слова, може бути дуже багато.

В нашому прикладі нараховується 4420 документів, які містять слова “перший”, “космічний”, “зонд”.

Необхідно або переглядати їх всі по черзі, поки не знайдете потрібну інформацію, або звузити область пошуку, змінивши або уточнивши запит.

Оптимізація запиту

перший космічний зонд

Пошук

Складний пошук

Пошук: Інтернет сторінки українською мовою сторінки з України

Якщо пошукова машина знайшла вам велику кількість записів, а їх перегляд потребує багато часу, то доцільно звузити кількість записів, уточнивши пошуковий запит за допомогою форми складного пошуку.

Складний пошук

[Як шукати](#) | [Все про Google](#)

Знайти результати

з усіма словами

що містять точну фразу

хоча б з одним зі слів

що не містять слів

10 результатів

Пошук Google

Мова

Показувати сторінки такою мовою:

українська

Регіон

Шукати сторінки з такої країни:

Україна

Формат файлів

Тільки показати файли формату

будь-якого формату

Дата

Показати веб-сторінки, вперше завантажені

будь-коли

Згадування

Повернути результати, що містять мої слова

будь-де на сторінці

Домен

Тільки видавати результати з сайту або домену

наприклад, google.com, .org [Додаткова інформація](#)

Права на користування

Показати результати без фільтрування за ліцензією

Безпечний пошук

Не фільтрувати

Фільтрувати за допомогою [Безпечного пошуку](#)

Пошук відомостей про сторінку

Подібні

Знайти сторінки, подібні до цієї

наприклад, www.google.com/intl/uk/help.html

Пошук

Посилання

Знайти сторінки з посиланнями на цю сторінку

Пошук

Переваги і недоліки пошукових систем

Перевагою пошукової системи є те, що вона, завдяки своєму алгоритму роботи, охоплює значно більший об'єм інтернет-документів, ніж веб-каталог. Знайдені записи вона виводить у відповідності до їх релевантності.

***Релевантність** — це міра відповідності результатів пошуку поставленому завданню. Знайдені сторінки відображуються в порядку зменшення релевантності.*

Недоліком пошукової системи є те, що зразок пошуку може бути присутнім і в інтернет-документах, які не містять шукану інформацію, хоча і містять слова із зразку.

Висновки

- **Веб-каталог** — це сайт, на якому зібрано багато посилань на інші сайти, відсортованих і поділених на категорії залежно від тематики.
- **Пошукова система** являє собою систему програм, призначених для пошуку сторінок, що містять задане слово чи словосполучення або відповідають іншим критеріям.
- **Релевантність** — це міра відповідності результатів пошуку поставленому завданню. Знайдені сторінки відображаються в порядку зменшення релевантності.
- Якщо результат знову незадовільний, скористайтеся **сторінкою розширеного пошуку** та сформулюйте складніший критерій.